

slednje številke. Od korenin pa do prve veje je bilo deblo 92 metrov visoko. Premer debla pri prvi veji je imel $1\frac{1}{3}$ m. Od prve veje pa do tje, kjer je vrh bil prelomljen, bilo je 29 m. Premer debla na tem prelomljenem mestu bil je še 1 m. širok. V vsem tedaj je imelo deblo do odlomljenega vrha 121 m. En meter nad zemljo imelo je deblo v obsegu 13 m. G. Robinson trdi, da se nahajajo te vrste eukalipti v prvotnih gozdih gotovo po 160 m. visoki.

Vzemimo najvišje eukalipse, (collosea s 130 in amygdalina s 150 m. višine), tedaj bomo to ogromno višino najlaglje in najbolje pojmlili, če ji primerjamo z najvišimi ljudskimi stavbami.

Cerkev v Magdeburgu je visoka	103.6 m.
Cerkev Dom des Invalides v Parizu	105 "
Mestna hiša v Bruselju	108 "
Cerkev S. Maria d. Fiore v Florenci	108.2 "
Cerkev sv. Elizabete v Vratislavi	108.3 "
Stolna cerkev v Milanu	109 "
Pagoda v Džagernatu	110 "
Cerkev sv. Pavla v Londonu	113.3 "
Cerkev sv. Giralda v Sevili	111.5 "
Katedrala v Chartresu	115 "
Prvostolna cerkev sv. Izaka v Peterburgu (brez križa)	118.3 "
Stolna cerkev v Lübecku	120.5 "
Katedrala v Salzburgu	122 "
Cerkev M. Božje v Lübecku	123.4 "
Stolna cerkev v Freiburgu	125 "
Katedrala v Antverpenu	125 "
Cerkev sv. Petra v Rostocku	126 "
Cerkev sv. Martina v Landshutu	132.5 "
Piramida kralja Kefrena	133 "
Katedrala v Amiensu	134 "
Cerkev sv. Mihaela v Hamburgu	136.5 "
Stolna cerkev sv. Štefana na Dunaji	137 "
Piramida kralja Keopsa	137 "
Petropavelska stolna cerkev v Peterburgu	138.4 "
Cerkev sv. Petra v Rimu	138.7 "
Katedrala v Rouenu	140 "
Katedrala v Strassburgu	143 "
Cerkev sv. Nikolaja v Hamburgu	144.2 "
Stolna cerkev v Kolinu	156 "

Eukalipti tedaj bi s svojimi vrhunci še nadkrilili te stavbe.

(Konec prihodnjič.)

Politične stvari.

Prevrat na Bolgarskem.

Teden dni je minulo, odkar se je „združena severna in južna Bolgarska“ oglasila pred Evropo in združenje „po Božji volji in idealu ljudstva“ kaže, da nahaja se sicer v nasprotstvu Turške in pa diplomatov evropskih, da najbolj prizadeta bližnja soseda kralj srbski in pa kralj grški razburjena šegata po orožji, toda posebno vojskoželjna se ne kaže ne Turška in ne omenjeni državi.

Toliko živahneje pa se gibajo diplomati v prvi vrsti Ruski in Avstrijski. Akoravno se soglasje evropskih držav in posebno združene Rusko-Avstrijske še ni krhalo, vendar se kaže, da Ruska dejansko ne more zatajevati svojega sočutja za Bolgare, katere je s težkimi žrtvami rešila izpod turškega jarma, Avstrija pa je tudi brez ovinkov izrekla svoje sočutje za Srbsko, katera se oborožuje za vzdržavanje prejšnjega stanja in svojih koristi. To kaže očitno, da v kočljivem bol-

garskem vprašanji tiči kal za mogoči razpor med Avstrijsko in Rusko.

Diplomati stavili so sicer natanko meje, do katerih sme segati vpliv Ruske in vpliv Avstrijske, toda ravno storjeno združenje Bolgarske pomenja pomnoženje ruskega vpliva na balkanskem polotoku, pomenja nevarnost, da združena Bolgarska kot magnet pritezava nase Srbsko in ravno tako sedaj prav v roke Avstrijske dano Bosno in Hercegovino. Da bi tak magnet mogel tudi za jug avstrijski pomenjati pogubno nevarnost, to razumeti zadostuje navesti samo imena Starčević in Miletič.

To kaže nam veliko pomenljivost sedanjega položaja, opravičuje pa tudi največjo pozornost avstrijskih diplomatov. Državnikom avstrijskim še bolj pa oger-skim nalaga strogo dolžnost, da Slovanov ne pritiskajo na steno, da so jim temveč po vsem pravični in da se tudi po tej poti prepreči prizadevanje sovražnikov naše države, kateri jo hočejo razrušiti, bodi-si od severa ali od juga.

To je po našem mnenju pravi obraz položaja za Avstrijo.

Druge manj prizadete države se ne brigajo toliko za ravnotežje na balkanskem polotoku, Nemška bo morebiti še prav na to delala, da se povekšan vpliv Ruske odvaga s povekšanjem avstrijskega vpliva na polotoku balkanskim ali po Bismarkovem govoriti, da se Avstrijska odrine globokeje proti jugu, v tem pa tiči naravno najhujša nevarnost za nas Slovence, kakor tudi za Čehe oziroma za vso tostransko polovico naše države. Ker nismo slepi, kaj se godi na severni Česki in ker vidimo, kako se nemško brodovje pripravlja segati doli do strani obalov jadranskega morja, zato se oživljajo v našem duhu take prikazni prihodnosti. Bog daj, da bi ostale samo take prikazni!

Da bo pa mogoče prav ocenjati pomen združene Bolgarske, dodamo tem vrsticam nekatere narodo- in zemljepisne črtice:

Južna Bolgarska (izhodna Rumelija) obsega 35.901 □ kilometrov površja in prebivalstvo 815.946, ki se po narodnosti vrstijo v 573.560 Bolgarov, 174.700 Turkov, 42.654 Grkov, 19.549 ciganov, 1306 Armencev, 4177 pa judov.

Severna (kneževina) Bolgarska meri 63.972 □ kilometrov in ima prebivalstva 2.00.919.

Za vojno južne Bolgarske izdelana so bila pravila pri berlinski pogodbi in so veljavo zadobile meseca maja leta 1879. Po teh pravilih je vojna južne Bolgarske del turške vojske in se sme za slučaj vojske rabiti v mejah evropske Turčije, višje častnike imenuje sultan nižje s stotnikom počenši pa veliki guverner v imenu sultanovem. Vojna dolžnost zadeva vsacega 20letnega domačina z malimi izjemami, in morajo oni novinci, ki pri žrebanji dobijo prvih 148 števil, služiti 2 leti pri dotičnem oddelku, vsi ostali pa po 2 meseca. Dolžnost pri vojnih služiti traja do 32. leta in po 4 leta v vojski prve vrste, druge vrste in pa rezervi. Vrh tega pa sme veliki guverner vse bojovite moške pozvati v črno vojsko. Meseca septembra vsacega leta 15dnevne vojne vaje. Vsa dežela ima 12 novaških okrajev, v vsakem so oddelki stalne vojske. Po ruskih časnikih, ki se lansko leto niso posebno pohvalno izjavljali o vojski bolgarski, mogla bi severna Bolgarska na bojišče postaviti 30.000 pešcev, 1200 konjnikov in 96 topov, južna Bolgarska pa 11.500 pešcev, 150 konjnikov in 4 topove. Ker pa vse kaže na to, da onim, ki so združenje Bolgarsko tiho pripravljali, ni bilo neznano, da je v ta nameo poleg gotovine treba zadostne, dobro oborožene in dobre preskrbljene vojne moči, tedaj tudi ni dvomiti, da bode takoj vojska vsaj še enkrat močnejša, to pričajo tudi

poročila, da Bolgarom na pomoč hitijo ruski prostovoljci, v prvi vrsti častniki, ki bodo imeli prevzeti poveljništvo, vse izrekoma pa črne vojske.

Za trenutek pa vse kaže še na to, da se ne bo prelivalo krvi, temveč pa — črnila.

Zabavne stvari.

Trije dobri sveti.

(Iz španjskega preložil Ant. Brehmer-Gaffron.)

(Konec.)

Iz vrta skočil je k vratam in je potrkal.

Takoj mu je prišla žena odpirat; na prvi pogled ga je spoznala in ga je kar med vratmi sto in stokrat poljubila. Janez ji je poljubce iz dna srca vračal.

„Nehvaležnež“, pravi konečno žena, sedem dolgih let pustil si naji brez vsake vednosti ali si živ ali mrtev!“

„Saj ti nisi bila nič boljša.“

„O ti lažnjivec ti. Več ko dvajsetkrat sva ti pisala z očetom, pa nisva nobenega odgovora dobila.“

„Jaz nisem sprejel ni jednega pisma.“

„Kako to, saj smo vendar na vse zapisali ime: Janez Fernandez.“

„Vse prav, ali mene so vendar vsi klicali: „Janez Pomisli!“

„No, ta je lepa!“

„Kam pa ste mi pisma pošiljali?“

„Kam le; tjekaj, kjer si bil.“

„Jaz sem bil vedno doma!“

„O, kako si ljubeznjiv; kaj pa lačen, ali kaj?“

„Tako, nekoliko!“

„Koj pojdemo večerjat, da le oče pridejo.“

Janezova žena jela je na mizo napravljati, kar nekdo potrka. Žena vzame luč in gre odpirat.

„Oče so“, pravi.

Janez je bil kakor divji, ko je zopet onega duhovnika od poprej zagledal. Uže je držal za nož, kar ga vrže v kot in z glasnim krikom duhovnu nasproti hiti.

Njegov tast je bil in nekdanji mežnar. Ker je bil vdovec, dal se je med tem, ko je Janez kralja služil, posvetiti in je kmalu na to župnik postal.

Sedli so k večerji. Janez je prinesel tri pogače in je pripovedoval zgodovino treh dobrih svetov, za katere je celih 3000 gold. plačal.

Tastu se cena ni ravno previsoka zdela, ali žena bi bila pa skoraj zdivjala. „Oh, toliko denarja imeti in brez krajcarja domu priti, to je od sile. Nobena ženska bi ne bila kaj tako neumnega speljala, če tudi nam višji razum odrekate!“

„E, kaj se boš sedaj vjedala, pravi Janez, pokušimo rajši te-le pogače, ki mi jih je kapitan tako na vso moč hvalil.“

Ko je svojo narezal, vsulo se je čistega zlata za 1000 gold. iz nje.

Žena in tast spravila sta se to videti tudi čez svoji in obema vsipalo se je zlato spod noža. V vsaki pogači je bilo 1000 gold. zapečenih.

Nepotrebna bila bi opazka, da to ni bila dobra večerja!

Bedének.

Mnogovrstne novice.

Iz zadnje 17. št. „Jurija s pušo“ posnamemo sledeče uganjke:

Miha: Po zimi se topi, po leti zleleni. Kaj je to? spet zmrzne, ker se obljube ne spolnijo.

Jaka: To je slovenska ravnopravnost. Po zimi se topi, ker se nam v državnem zboru obeta, po leti pa

Miha: Junak na straži stoji, z žakljem zmaju preti, pa zmaj se žaklja ne boji. Kaj je to? teri nemškutarji nič žalega storiti noče.

Jaka: To je poslanec Šuklje. On obeta, da bo Slovence rešil, pa ima za orožje le vladni program, ka-

Miha: V suši se redi, na dobri zemlji pa medli, obilno kaže cvetú pa malo rodi sadú. Kaj je to? *Jaka:* Slovenski rodoljubje.

Miha: Koklja jajca vali, pa jastreb na njih sedi. Kaj je to?

Jaka: Kranjska hranilnica.

Miha: Ne lazi po suhem in ne po vodi, in vendar najdeš ga povsodi; veliko sveta ima pod seboj, njegove jeze se le boj! Čez hrib in plan ko duh leti, pa vendar človek je, ko ti. Kdo je to?

Jaka: „Juri s pušo“ v balonu.

Naši dopisi.

Iz Gorice 27. sept. (Izv. dop.) Drugi teden začne se pa pri nas šolsko leto. Srednje in druge šole ostanejo, kakor so bile, pri stari osnovi. Šestletna doba sedanje dunajske vlade nam na Goriškem ni ničesar zboljšala doslej. VčerANJI prestolni govor, s katerim je cesar slovesno odprl novi državni zbor, z nova zagotavlja, da bo isti sedanji vladi skrb, za enak razvoj vseh avstrijskih narodov. Ali pride tedaj vrsta v tej dobi tudi na one Slovence, ki se boré na mejah za svoj obstoj uže z nekako obupnostjo? — Za naš deželni zbor bosti to jesen dve dopolnilni volitvi: 15. oktobra bo volitev enega poslanca iz trgovsko-obrtnijske zbornice, 17. oktobra pa enega poslanca v I. volilnem okraji velikega posestva. Poslednje mesto, katero je zastopal gosp. F. Povšè, je, kakor je bilo brati v „Soči“, uže odločeno narodnemu kandidatu, in bi morale pač velike spletke biti, da bi ne prodrli ž njim. Morda, kakor sodijo po dovršeni pravdi dež. poslanca Jonke-ta z g. vrednikom „Slov. Naroda“, bo še ena dopolnilna volitev. Če se kaj takega dogodi, potem je upati, da bo tudi goriški volilni odbor drugače postopal, da se mu ne bo bati rušenja „volilne discipline“. O poslednji so dobili goriški rodoljubi tak pojem, ki utegne narodu jako škodovati. Ravno omenjena pravda očitno dokazuje, kako samooblastno so pri nas vsiljevali poslance tu pa tam. Demoralizacija se je potem še po časnikih šopirila, in laž in obrekovanje so razširjali celó v oddaljene novine. Večina rodoljubov, ki vender ne more vsega zagledati za kulisami, je šla na tako postopanje, na limanice, in vodstvo je zopet mirno uživalo slavo volilnih zmäg. Rodoljubi pa, ki so za resnico vedeli in jo tu pa tam vsaj nekoliko razkrili, so se pa obrekovali. Gospoda! Vaša laž je imela izredno dolge noge, pa jo je resnica konečno vendar dohitela, in tako se nadejamo, da bo narod odslej laže dihal, ker mu ne bodo mogli z lepa